

SKLEPI

SKLEP SVETA 2010/430/SZVP

z dne 26. julija 2010

o ustanovitvi evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja za podporo pri izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 26(2) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: Strategija EU za WMD), ki v poglavju III vsebuje seznam ukrepov, ki bi jih bilo treba za preprečevanje tovrstnega širjenja sprejeti v Uniji, pa tudi v tretjih državah.
- (2) Unija dejavno izvaja Strategijo EU za WMD in ukrepe iz poglavja III navedene strategije, kot je na primer oblikovanje potrebnih struktur v Uniji.
- (3) Svet je 8. decembra 2008 sprejel sklepe in dokument „Nove smernice za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov“ (v nadaljnjem besedilu: nove smernice), v katerem je zapisano, da širjenje orožja za množično uničevanje ostaja eden največjih varnostnih izzivov in da je politika neširjenja bistveni del skupne zunanje in varnostne politike.
- (4) Svet v novih smernicah poziva pristojne sestave in organe Sveta, Komisijo, druge institucije ter države članice, naj upoštevajo smernice iz navedenega dokumenta in pripravijo konkretne ukrepe, da bi predvidene cilje uresničili do konca leta 2010.
- (5) Svet v novih smernicah poudarja, da bi se pri ukrepanju Unije proti širjenju orožja lahko oprli na nevladno mrežo za neširjenje orožja, v kateri sodelujejo inštituti za zunanjo politiko in raziskovalni centri, ki se ukvarjajo s strateškimi področji Unije, pa tudi na koristne mreže, ki že delujejo. V takšno mrežo bi lahko vključili institucije v tretjih državah, s katerimi je Unija vzpostavila poseben dialog o neširjenju orožja.

- (6) Evropski svet je na zasedanju 15. in 16. decembra 2005 sprejel Strategijo EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom (v nadaljnjem besedilu: Strategija EU za SALW), ki je določila smernice za ukrepanje Unije na področju osebnega in lahkega orožja. Strategija EU za SALW navaja, da nedovoljeno kopičenje in trgovina z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom resno ogrožata mednarodni mir in varnost.

- (7) Namen Strategije EU za SALW je tudi spodbuditi učinkovit multilateralizem pri oblikovanju mednarodnih in regionalnih mehanizmov ter mehanizmov v okviru Unije in njenih držav članic za preprečevanje ponudbe in destabilizirajočega širjenja osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Da bi pripomogli k boljšemu izvajanju Strategije EU za WMD, ki temelji na načelih učinkovitega multilateralizma, preprečevanja in sodelovanja s tretjimi državami, se ustanovi evropska mreža neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja v podporo naslednjim ciljem:

- (a) v civilni družbi ter še posebej med strokovnjaki, raziskovalci in akademiki spodbuditi dialog o politiki in varnosti ter dolgoročno razpravo o ukrepih za neširjenje orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov;
- (b) omogočiti udeležencem ustreznih pripravljalnih teles Sveta, da mrežo lahko zaprosijo za mnenje o vprašanih, povezanih z neširjenjem orožja, in da predstavniki držav članic lahko sodelujejo na srečanjih mreže, ki jim predseduje predstavnik visokega predstavnika za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP);
- (c) ustvariti koristno izhodišče za ukrepe Unije in mednarodne skupnosti v zvezi z neširjenjem orožja, zlasti s pripravo poročila in/ali priporočil, ki bodo predloženi predstavniku VP;

(d) prispevati k večji ozaveščenosti tretjih držav o izzivih, povezanih s širjenjem orožja, in o tem, da morajo sodelovati z Unijo in delovati v okviru večstranskih forumov, zlasti Združenih narodov, da bi preprečevali, odvrčali, ustavljali in po možnosti ukini skrb zbujujoče programe širjenja orožja po vsem svetu.

2. V skladu s Strategijo EU za SALW področje delovanja evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja zajema ne le vprašanja v zvezi z nevarnostmi širjenja orožja za množično uničevanje, pač pa tudi vprašanja, povezana s klasičnim orožjem, pa tudi z osebnim in lahkim orožjem. Vključitev klasičnega orožja na področje delovanja mreže bo omogočilo vzpostavitev dialoga in oblikovanje priporočila v zvezi z ukrepi Unije glede navedenega orožja v okviru Strategije EU za SALW in politike Unije o klasičnem orožju.

3. Projekti, ki jih bo podprla Unija, zato zajemajo naslednje posebne dejavnosti:

(a) zagotavljanje sredstev za organizacijo uvodnega srečanja in letne konference, na podlagi katerih bo mogoče predstavniku VP predložiti poročilo in/ali priporočilo;

(b) zagotavljanje finančnih in tehničnih sredstev za oblikovanje internetne platforme, kar bo omogočilo lažje navezovanje stikov in pospeševanje dialoga na področju raziskav v okviru mreže skupin možganskih trustov, ki preučujejo vprašanja v zvezi z orožjem za množično uničevanje in klasičnim orožjem, pa tudi osebnim in lahkim orožjem.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren VP.

2. Za tehnično izvajanje projektov iz člena 1(3) je pristojen konzorcij EU za neširjenje orožja, kateremu pripadajo Fundacija za strateške raziskave (FRS), Mirovni raziskovalni inštitut v Frankfurtu (HSFK/PRIF), Mednarodni inštitut za strateške študije (IISS) in Mednarodni mirovni raziskovalni inštitut v Stockholmu (SIPRI). Konzorcij EU za neširjenje orožja opravlja nalogo pod pristojnostjo VP. V ta namen VP s konzorcijem sklene potrebne dogovore.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(3) znaša 2 182 000 EUR.

2. Izdatki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje izdatkov iz odstavka 1. V ta namen s konzorcijem EU za neširjenje orožja, sklene sporazum o financiranju. V njem je določeno, da konzorcij zagotovi razpoznavnost prispevka EU glede na njegov obseg.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. VP o izvajanju tega sklepa poroča Svetu z rednimi poročili, ki jih pripravi konzorcij EU za neširjenje orožja. Navedena poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija poroča o finančnih vidikih projektov iz člena 1(3).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po sklenitvi sporazuma o financiranju iz člena 3(3).

Vendar ta sklep preneha veljati 6 mesecev po začetku veljavnosti, če navedeni sporazum o financiranju do takrat ne bo sklenjen.

V Bruslju, 26. julija 2010

Za Svet
Predsednik
S. VANACKERE

PRILOGA

USTANOVITEV EVROPSKE MREŽE NEODVISNIH SKUPIN MOŽGANSKIH TRUSTOV O NEŠIRJENJU OROŽJA ZA PODPORO PRI IZVAJANJU STRATEGIJE EU PROTI ŠIRJENJU OROŽJA ZA MNOŽIČNO UNIČEVANJE (STRATEGIJA EU ZA WMD)**1. Cilji**

Namen tega sklepa je izvajati priporočila za uresničevanje politike, ki jih je Svet 8. decembra 2008 navedel v dokumentu „Nove smernice za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov“. V tem dokumentu je določeno, da bi se pri ukrepanju Unije proti širjenju orožja lahko oprli na nevladno mrežo za neširjenje orožja, v kateri sodelujejo inštituti za zunanjo politiko in raziskovalni centri, ki se ukvarjajo s strateškimi področji Unije, pa tudi na koristne mreže, ki že delujejo. V takšno mrežo bi lahko vključili institucije v tretjih državah, s katerimi je Unija vzpostavila poseben dialog o neširjenju orožja.

Namen takšne mreže skupin možganskih trustov bi bil v civilni družbi, še posebej pa med strokovnjaki, raziskovalci in akademiki, spodbuditi dialog o politiki in varnosti ter dolgoročno razpravo o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov. To bo koristno izhodišče za ukrepe Unije in mednarodne skupnosti v zvezi z neširjenjem orožja.

Področje delovanja mreže se bo razširilo na vprašanja v zvezi s klasičnim orožjem ter osebnim in lahkim orožjem, pa tudi na ukrepe, s katerimi bi zagotovili neprekinjeno izvajanje Strategije EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju in trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom (v nadaljnjem besedilu: Strategija EU za SALW). Mreža bo sodelovala pri oblikovanju novih področij ukrepanja Unije, ki bodo zajela razsežnosti preprečevanja in odzivanja pri varnostnih vprašanjih v zvezi s klasičnim orožjem, med drugim tudi nedovoljeno trgovino in čezmernim kopičenjem osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva, kot je določeno v Strategiji EU za SALW. Unija je preprečevanje nedovoljene in neregulirane trgovine s klasičnim orožjem ter osebnim in lahkim orožjem določila za svojo prednostno nalogo v okviru procesa oblikovanja pogodbe o trgovini z orožjem.

Mreža bi lahko pripomogla k večji ozaveščenosti tretjih držav o izzivih, povezanih s širjenjem orožja za množično uničevanje in klasičnim orožjem, vključno z nedovoljeno trgovino z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom ter čezmernim kopičenjem takega orožja in streliva. Navedene države bi ravno tako lahko v večji meri ozaveštile o tem, da je za preprečevanje, odvracanje, zaustavitev in po možnosti dokončno prenehanje programov širjenja orožja, ki so vzrok za zaskrbljenost na svetovni ravni, pa tudi nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem pripadajočim strelivom ter čezmernega kopičenja takega orožja in streliva, potrebno sodelovanje z Unijo in udejstvovanje v okviru mednarodnih forumov, zlasti Združenih narodov.

Unija želi to mrežo podpreti z naslednjimi ukrepi:

- z organizacijo uvodnega srečanja in letne konference, na podlagi katerih bo mogoče predstavniku visokega predstavnika za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP) predložiti poročilo in/ali priporočila,
- z oblikovanjem internetne platforme za lažje navezovanje stikov in pospeševanje dialoga na področju raziskav v okviru mreže skupin možganskih trustov o neširjenju orožja.

2. Organizacija mreže

Mreža bo dostopna vsem ustreznim raziskovalnim institutom in skupinam možganskih trustov Unije ter bo dosledno upoštevala raznolikost mnenj v Uniji.

Mreža bo omogočala lažje stike med nevladnimi strokovnjaki, predstavniki držav članic in institucijami Unije. V skladu s strategijama EU za WMD in za SALW, ki temeljita na multilateralizmu in mednarodnem sodelovanju, bo mreža pripravljena na sodelovanje z nevladnimi akterji iz tretjih držav. Njen mandat bo zajemal neširjenje orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov pa tudi vprašanja v zvezi s klasičnim orožjem ter osebnim in lahkim orožjem.

Mreža bo predsedoval predstavnik VP v skladu s smernicami za ukrepe proti širjenju orožja, določenimi v okviru centra za spremljanje orožja za množično uničevanje. Udeleženci ustreznih pripravljanih teles Sveta (CODUN/ CONOP/COARM itd.) se bodo lahko z mrežo posvetovali o vprašanjih, povezanih z neširjenjem orožja in klasičnim orožjem, tudi osebnim in lahkim orožjem, njegovi predstavniki pa lahko sodelujejo na sestankih mreže. Če je mogoče, so lahko sestanki mreže organizirani hkrati s sestanki delovnih skupin.

Za upravljanje projekta bo zadolžen konzorcij EU za neširjenje orožja, kateremu pripadajo FRS, HSFK/PRIF, IISS in SIPRI in ki bo pri tem tesno sodeloval s predstavnikom VP.

Konzorcij EU za neširjenje orožja bo po posvetovanju s predstavnikom VP in državami članicami na uvodno srečanje in letno konferenco povabil udeležence, ki so specialisti za vprašanja v zvezi z neširjenjem orožja in klasičnim orožjem. Udeleženci morajo svoje strokovno znanje potrditi z objavami v več publikacijah ali z drugimi raziskovalnimi dejavnostmi na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in v zvezi z vprašanji, povezanimi s klasičnim orožjem.

3. Opis projektov

3.1 *Projekt 1: Organizacija uvodnega srečanja in letne konference ter priprava poročila in/ali priporočil*

3.1.1 Namen projekta

Cilj uvodnega srečanja je vzpostavitev evropske mreže skupin možganskih trustov o neširjenju orožja s sedežem v Unije. Na tem srečanju, ki mu bo predsedoval predstavnik VP, bo treba organizirati dejavnosti mreže in pripraviti letno konferenco, tako da bo mogoče predstavniku VP predložiti poročilo in/ali priporočila.

Udeleženci letne konference o neširjenju orožja, pripravljene po zgledu konferenc, ki jih organizira ustanova Carnegie, bodo vladni strokovnjaki in neodvisne skupine možganskih trustov iz Unije in tretjih držav, razpravljali in odločali pa naj bi o nadaljnjih ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter obravnavali izzive, povezane s klasičnim orožjem, med drugim tudi preprečevanje nedovoljene trgovine z lahkim in osebnim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanje čezmernega kopičenja tega orožja in streliva. Letna konferenca bi bila lahko razdeljena na tematske sklope in sklepno plenarno zasedanje, predsedoval pa bi ji predstavnik VP.

Na podlagi letne konference bo treba oblikovati poročilo s smernicami za uresničevanje politike in sklop priporočil za ukrepanje ter ju predložiti predstavniku VP. Poročilo bodo prejele zadevne institucije Unije in države članice, na voljo pa bo tudi na spletu.

3.1.2 Rezultati projekta

- določiti način delovanja evropske mreže neodvisnih skupin možganskih trustov o neširjenju orožja,
- organizirati pomembno evropsko konferenco o neširjenju orožja, ki bi postala ključno prizorišče za spodbujanje strateške razprave o ukrepih za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter reševanje izzivov, povezanih s klasičnim orožjem, med drugim tudi preprečevanje nedovoljene trgovine z lahkim in osebnim orožjem ter pripadajočim strelivom in onemogočanje čezmernega kopičenja tega orožja in streliva,
- pripraviti poročilo, ki se nanaša na politiko in/ali priporočila s smernicami za ukrepanje, s katerimi bi pospešili izvajanje strategij EU za WMD in SALW, hkrati pa bi bili za EU in mednarodno skupnost koristno izhodišče za izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja in ukrepov v zvezi s klasičnim orožjem,
- povečati ozaveščenost in znanje v institucijah Unije, državah članicah, civilni družbi in tretjih državah o nevarnostih, povezanih z orožjem za množično uničevanje in njegovimi izstrelitvenimi sistemi, tako da bo mogoče te nevarnosti bolje predvideti.

3.1.3 Opis projekta

V okviru projekta je predvidena organizacija dveh uvodnih srečanj, dveh letnih srečanj in priprava dveh poročil in/ali priporočil:

- uvodno srečanje, na katerem naj bi sodelovalo največ 50 neodvisnih skupin možganskih trustov iz Unije, ki so specialisti za vprašanja v zvezi z neširjenjem orožja in klasičnim orožjem, vključno z osebnim in lahkim orožjem,
- letna konferenca, na kateri naj bi sodelovali vladni strokovnjaki in največ 200 neodvisnih skupin možganskih trustov iz Unije in tretjih držav, ki so specialisti za vprašanja v zvezi z neširjenjem orožja in klasičnim orožjem, vključno z osebnim in lahkim orožjem,
- poročilo, ki se nanaša na politiko in/ali priporočila s smernicami za ukrepanje, ki naj bi spodbudila izvajanje strategij EU za WMD in SALW.

3.2 *Projekt 2: Oblikovanje internetne platforme*

3.2.1 Namen projekta

Vzpostavitev spletnega mesta bo omogočila lažje stike med člani mreže v času med posameznimi srečanji in spodbudila dialog na področju raziskav med skupinami možganskih trustov o neširjenju orožja. Namensko zasnovano spletno mesto, na katerem si člani mreže izmenjujejo informacije in zamisli ter objavljajo študije o neširjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov ter o vprašanih v zvezi s klasičnim orožjem, vključno z osebnim in lahkim orožjem, bi lahko koristilo tudi institucijam Unije in državam članicam. Spletno mesto bi lahko dopolnili z elektronskimi novicami.

Projekt bo omogočil spremljanje dogodkov prek spleta in predstavljati „izložbeno okno“ za evropske raziskave. Prispeval bo moral k učinkovitemu širjenju rezultatov raziskav v skupnosti možganskih trustov in vladnih krogih. To pa bo omogočilo boljše predvidevanje nevarnosti, povezanih s širjenjem orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov, s klasičnim orožjem pa tudi z nedovoljeno trgovino z lahkim in osebnim orožjem ter pripadajočim strelivom in čezmernim kopičenjem tega orožja in streliva, ter večjo ozaveščenost o teh nevarnostih.

3.2.2 Rezultati projekta

- vzpostaviti platformo, kjer si lahko skupine možganskih trustov za neširjenje orožja izmenjujejo neodvisna mnenja in analize o širjenju orožja za množično uničevanje in konvencionalnem orožju, vključno z osebnim in lahkim orožjem,
- v civilni družbi spodbuditi boljše razumevanje strategij EU za WMD in SALW ter delovati kot vmesnik med Unijo in mrežo skupin možganskih trustov,
- omogočiti brezplačno prenašanje datotek z dokumenti s srečanj mreže ter dokumenti neodvisnih skupin možganskih trustov, ki bi želeli rezultate svojih raziskav objaviti brez finančnega nadomestila,
- v institucijah Unije, državah članicah, civilni družbi in tretjih državah povečati ozaveščenost in znanje o nevarnostih, povezanih s klasičnim orožjem, orožjem za množično uničevanje in njegovimi izstrelitvenimi sistemi, tako da bo mogoče te nevarnosti bolje predvideti.

3.2.3 Opis projekta

Da bi prihranili stroške ter omogočili dejavno spletno komuniciranje in izmenjavo informacij med člani mreže v znanem okolju, bi lahko preučili možnost uporabe tehnologije, ki jo sicer uporabljajo družbene spletne strani, če bi bilo to mogoče in primerno. Konzorcij EU za neširjenje orožja bi bil odgovoren za projekt in bi skrbel za spletno gostovanje, oblikovanje spletnega mesta in njegovo tehnično vzdrževanje. Konzorcij bi lahko za predstavnika VP in ustrezne delovne skupine Sveta organiziral osnovno usposabljanje o spletnem mestu.

4. Trajanje

Projekti se predvidoma izvajajo 36 mesecev.

5. Upravičenci

5.1 Neposredni upravičenci

Širjenje orožja za množično uničevanje s strani držav in teroristov je bilo v evropski varnostni strategiji in Strategiji EU za WMD opredeljeno kot morda največja grožnja varnosti Unije. V Strategiji EU za SALW je bilo podobno ugotovljeno, da nedovoljena trgovina z osebnim in lahkim orožjem ter pripadajočim strelivom in čezmerno kopičenje takega orožja in streliva resno ogrožata mednarodni mir in varnost. Predlagana projekta sta povezana z nameni skupne zunanje in varnostne politike in omogočata izpolnjevanje strateških ciljev iz evropske varnostne strategije.

5.2 Posredni upravičenci

Posredni upravičenci projekta so:

- (a) neodvisne skupine možganskih trustov iz Unije in tretjih držav, ki so specialisti za vprašanja v zvezi z neširjenjem orožja in klasičnim orožjem, vključno z osebnim in lahkim orožjem;
- (b) institucije Unije,
- (c) države članice,
- (d) tretje države.

6. Udeležene tretje osebe

Projekta bosta v celoti financirana s tem sklepom. Strokovnjaki iz mreže se lahko štejejo za udeležene tretje osebe. Delovali bodo v skladu s svojimi standardnimi pravili.

7. Postopkovni vidiki, usklajevanje in usmerjevalni odbor

Usmerjevalni odbor bodo sestavljali predstavnik VP in subjekt iz odstavka 8, zadolžen za izvajanje projekta. Usmerjevalni odbor bo redno preučeval izvajanje Sklepa Sveta (vsaj enkrat vsakih šest mesecev), pri čemer bo uporabil tudi elektronska sredstva sporazumevanja.

8. Subjekt, zadolžen za izvajanje projekta

Za tehnično izvajanje tega sklepa Sveta bo zadolžen konzorcij EU za neširjenje orožja, pri tem ga bo nadziral VP. Konzorcij bo pri izvajanju svojih dejavnosti po potrebi sodeloval z VP, državami članicami, drugimi državami pogodbenicami in mednarodnimi organizacijami.